5) Keşf-üz-zünûn sh. 286, 1276

MUHAMMED BİN AHMED EL-BUHÂRÎ (Goncâr)

Buhârâ'da yetişen âlimlerden. İsmi, Muhammed bin Ahmed bin Süleymân bin Kâmil el-Buhârî'dir. "Goncâr" lakabı ile meşhûr olup, künyesi Ebû Abdullah'dır. 337 (m. 948) senesinde Buhârâ'da doğdu. Hadîs ve târih ilimlerinde mütehassıs idi. Çok hadîs-i şerîf ezberlemişti. "Buhârâ Târihi" ismindeki kitabın sahibidir. Dört Halîfe'nin faziletlerini anlatan kıymetli bir eseri daha vardır. 412 (m. 1021) senesinde vefât etti.

Hadîs ilminde Hâfız idi. Ya'nî yüzbinden çok hadîs-i şerîfi ezbere biliyordu. Bu ilmi Halef bin Muhammed el-Hayyâm'dan, Sehl bin Osman es-Sülemî'den, Ebû Ubeyd Ahmed bin Urve el-Keremînî'den, Muhammed bin Hafs bin Eslem'den, İbrâhim bin Hârûn el-Melâhımî'den, Hasen bin Yûsuf bin Ya'kûb'dan, Muhammed bin Muhammed bin Sâbır'dan ve daha birçok âlimden aldı. Buhârâ'dan başka bir yere gitmedi. Çok hadîs-i şerîf dinleyip ezberledi.

> Kendisinden de; Ebü'l-Muzaffer Hennâd bin İbrâhim en-Nesefî ve daha başkaları hadîs-i şerîf öğrendiler, rivâyette bulundular. İbn-i Nâsırüddîn diyor ki, "O Hâfızdır. Rivâyetleri sika (sağlam, güvenilir) olup, eserleri bulunan âlimlerin en büyüklerindendir. Onun bildirdiği bir, hadîs-i şerîfte Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Bana insanlarla, Kelime-i şehâdet getirinceye, namazları kılıp zekâtı verinceye kadar harb etmem, emrolundu. Böyle yaparlarsa, kanlarını ve mallarını benden korumuş olurlar."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tezkiret-ül-huffâz cild-3, sh. 1052

2) Mu'cem-ül-müellifîn cild-9, sh. 7

3) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 196

4) El-A'lâm cild-5, sh. 313